

Nr 487

Av fru Wallentheim m. fl., om uttagande av full kostnad för postbefordran av vissa veckotidningar m. m.

(Lika lydande med motion nr 557 i Andra kammaren)

En mångfasetterad tidningspress är ett vitalt medborgarintresse. För att vidmakthålla och främja en fri opinionsbildning utgår statligt stöd till tidningar i olika former. 1969 års riksdag beslöt som försöksverksamhet inrätta en pressens lånefond och införa ett statligt bidrag för främjande av samdistribution av dagstidningar.

Sedan några år fördelas via utbildningsdepartementet cirka en kvarts miljon kronor som direkt stöd till s. k. kulturtidskrifter. Indirekt utgår generellt stöd via en subventionerad postbefordran av tidningar. En sådan subvention har tidningsutgivare efter skiftande system åtnjutit sedan början av 1800-talet. Postavgifterna fastställes enligt riksdagens bemyndigande av Kungl. Maj:t. Det nu sedan 1962 gällande posttaxesystemet för tidningsrörelsen innebär en allmän subventionering av 60 miljoner kronor årligen, vilket belopp utgör postverkets förlust för denna hantering. Av betänkandet »Taxesystemet i Postverkets tidningsrörelse» (1969:39) framgår, att mer än 10 procent eller drygt 7 300 000 av detta subventionsbelopp belöper sig på kommersiell veckopress »serietidningar och övriga tidningar». Utredningen redovisar olika alternativa system för avgiftsuttagning för postbefordran att beloppsmässigt årligen fastställas efter överläggningar mellan postverket och tidningssammanslutningar. För närvarande bäres förlusten av tidningsrörelsen i första hand av brevportoinkomster, något som postverket länge funnit besvärande för verkets ekonomi. Utredningen förordar införandet av ett särskilt statsanslag till postverket motsvarande den beräknade årliga förlusten av 60 miljoner kronor.

Motionärerna tar icke ställning till vare sig val av avgiftssystem eller till frågan om huruvida kostnadstäckning bör ske över statsbudgeten eller inte. Däremot kan undertecknade motionärer inte finna något skäl för att staten på det ena eller andra sättet subventionerar postbefordran av den kommersiella veckopressen eller av pornografiska tidskrifter.

Den kommersiella veckopressen, vilken i utredningsmaterialet för närvarande omfattar drygt ett 20-tal olika tidningar förutom pornografiska alster, motverkar som attitydskapare de ansträngningar som på olika sätt och på skilda områden görs för att vidga och fördjupa och vinna ökat in-

tresse för det kulturella utbudet. Vi anser således att full kostnadstäckning bör uttagas för postbefordran av dessa tidningar.

Postverket utför en distributionsuppgift och kan rimligen inte göra någon innehållsvärdering av tidningar. Det gör icke heller utredningen utöver att anföra, att det är taxetekniskt möjligt att särskilja tidningar om statsmakterna skulle anse att samtliga tidningar ej bör gynnas genom nedsatt postbefordringsavgift. Motionärerna är väl medvetna om att här uttalade önskemål leder till en bedömningsfråga som medför gränsdragningsproblem. De kan dock inte anses olösliga eller av en storleksordning att de kan utgöra ett avgörande hinder för den ändring i nu gällande ordning som motionärerna anser synnerligen angelägen. Det torde icke heller vara lämpligt att pålägga postverket denna bedömningsuppgift. Den synes, som utredningen framfört, böra ankomma på en för ändamålet tillsatt nämnd eller på annat lämpligt organ.

Med hänvisning till ovanstående hemställas,

att riksdagen måtte uttala att av den kommersiella veckopressen och pornografiska tidskrifter bör uttagas full kostnadstäckning för postbefordran och

att detta uttalande gives Kungl. Maj:t till känna.

Stockholm den 28 januari 1970

Annie Wallentheim (s)

Erik Wärnberg (s)

Georg Pettersson (s)

Torsten Hansson (s)
